
Britisk-engelsk versus amerikansk-engelsk

SPRÅKSPALTEN

PETTER GJERSVIK

petter.gjersvik@medisin.uio.no

Petter Gjersvik er medisinsk redaktør i Tidsskriftet og professor ved Institutt for klinisk medisin ved Universitetet i Oslo.

Forskjellene mellom skriftlig britisk-engelsk og amerikansk-engelsk er få og små og stort sett begrenset til ulike stavemåter av visse ord.

Engelsk forekommer i mange varianter. De to mest kjente for oss nordmenn er engelsk slik det praktiseres i Storbritannia, dvs. britisk-engelsk, og slik det praktiseres i USA, dvs. amerikansk-engelsk (1). I tillegg er andre varianter av engelsk offisielt språk i Canada, India, Australia og andre land i det tidligere britiske koloniriket.

Mange er nok ikke klar over alle forskjellene mellom britisk-engelsk og amerikansk-engelsk, for de er ikke store. Men noen forskjeller er det. Det dreier seg først og fremst om uttale, selvsagt, men også om grammatikk, ordforråd, stavemåter, tegnsetting, stående uttrykk og skrivemåten for dato og antallsangivelser (2). Disse forskjellene kan i noen tilfeller skape misforståelser. Blant annet kan ulike dateringsregler være vanskelige å følge for nordmenn, for de er kompliserte (2).

Noen eksempler på ulike stavemåter av aktuelle ord og medisinske faguttrykk er listet opp i tabell 1 (3). Forskjellene gjelder bl.a. *ae/e* (som i *anaemia/anemia*), *ou/o* (som i *tumour/tumor*), *oe/e* (som i *oedema/edema*) og *s/z* (som i *analyse/analyze*) (3). Praksis er også forskjellig med hensyn til fordobling av konsonanter, slik som *counsellor/counselor*. I amerikansk-engelsk blir mange ord strammet inn, slik som *program* – ikke *programme*.

Tabell 1

Utvalgte ord og medisinske faguttrykk som skrives ulikt på britisk-engelsk og amerikansk-engelsk (3).

Britisk-engelsk	Amerikansk-engelsk
<i>aetiology</i>	<i>etiology</i>
<i>ageing</i>	<i>aging</i>
<i>aluminium</i>	<i>aluminum</i>
<i>anaemia</i>	<i>anemia</i>
<i>anaesthetic</i>	<i>anesthetic</i>
<i>analyse</i>	<i>analyze</i>
<i>behaviour</i>	<i>behavior</i>
<i>caesarean</i>	<i>cesarean</i>
<i>catalyse</i>	<i>catalyze</i>
<i>centimetre</i>	<i>centimeter</i>
<i>centre</i>	<i>center</i>
<i>coeliac</i>	<i>celiac</i>
<i>colour</i>	<i>color</i>
<i>counsellor</i>	<i>counselor</i>
<i>defaecation</i>	<i>defecation</i>
<i>dependants</i>	<i>dependents</i>
<i>diarrhoea</i>	<i>diarrhea</i>
<i>dyslipidaemia</i>	<i>dyslipidemia</i>
<i>dyspnoea</i>	<i>dyspnea</i>
<i>fibre</i>	<i>fiber</i>
<i>glycaemic</i>	<i>glycemic</i>
<i>gynaecology</i>	<i>gynecology</i>
<i>haemoglobin</i>	<i>hemoglobin</i>
<i>haemorrhage</i>	<i>hemorrhage</i>
<i>ischaemic</i>	<i>ischemic</i>
<i>litre</i>	<i>liter</i>
<i>leukaemia</i>	<i>leukemia</i>
<i>leucocyte</i>	<i>leukocyte</i>
<i>licence (substantiv)</i>	<i>license</i>
<i>oedema</i>	<i>edema</i>
<i>oesophagus</i>	<i>esophagus</i>
<i>oestrogen</i>	<i>estrogen</i>

Britisk-engelsk	Amerikansk-engelsk
<i>orthopaedic</i>	<i>orthopedic</i>
<i>paediatric</i>	<i>pediatric</i>
<i>paralyse</i>	<i>paralyze</i>
<i>per cent</i>	<i>percent</i>
<i>practise (verb)</i>	<i>practice</i>
<i>programme</i>	<i>program</i>
<i>titre</i>	<i>titer</i>
<i>tumour</i>	<i>tumor</i>

Norske leger og forskere bør være klar over disse forskjellene og særlig unngå å veksle mellom britiske og amerikanske former i ett og samme manus. Det vil gi et dårlig inntrykk. Sjekk forfatterveiledningen til det tidsskriftet du ønsker å sende manuset ditt til, og følg den nøye. Pass på å sette autokorrektoren på PC-en på riktig variant av engelsk.

Akademisk engelsk er formell

Mange av oss vil oppfatte briter som mer formelle og omstendelige og amerikanere som mer uformelle, kjappe og direkte. Er slike stereotypier reelle, og lar de seg gjenfinne i vitenskapelige artikler? Er det forskjell på britisk og amerikansk skriftlig akademisk engelsk hva gjelder form og stil – utover enkeltord og andre detaljer?

Jeg spør Hilde Hasselgård, som er professor i engelsk språk ved Universitetet i Oslo.

– Det er liten forskjell på amerikansk og britisk skriftlig akademisk engelsk, sier hun.

– Denne sjangeren er i seg selv formell, og forskjellen mellom de to variantene av engelsk er mindre i skriftlig enn i muntlig sammenheng. Jeg pleier å fortelle mine studenter at vi ofte feilaktig oppfatter amerikansk-engelsk som mindre formell enn britisk-engelsk fordi vi blir påvirket av amerikansk populærkultur, mens eksponeringen for britisk kultur ofte kommer fra historiske dramaer og andre mer seriøse fora. Forskjellene i stavemåte og ordforråd er antakelig ikke særlig tydelige i vitenskapelig publisering ettersom fagterminologien må forventes å være lik blant forskere i alle land, sier Hasselgård.

Hasselgård henviser også til et større referanseverk om engelsk grammatikk, der forfatterne skriver at forskjeller mellom britisk-engelsk og amerikansk-engelsk i stor grad er blitt utjevnet i akademisk publisering, men at forskjellene fortsatt er tydelige i muntlig konversasjon og i nyheter ([4, s. 26](#)).

Redaktører i ledende engelskspråklige medisinske tidsskrifter som jeg har vært i kontakt med, har heller ikke merket seg noen sikker tendens til forskjeller i skrivestil mellom britiske og amerikanske forfattere.

Overdrivelser og vidløftige formuleringer skal ikke forekomme i vitenskapelige manuskripter, og i den grad de gjør det, skjer det antakelig like ofte på hver side av Atlanteren. Tidsskriftenes oppgave er da å hindre slike brudd på språklig og akademisk standard.

REFERENCES

1. Dahl A, Hille A. Engelsk. I: Store norske leksikon. <https://snl.no/engelsk> Lest 20.3.2022.
2. Wikipedia. Comparison of American and British English. https://en.wikipedia.org/wiki/Comparison_of_American_and_British_English Lest 26.3.2022.
3. Fox J. Spelling differences in medical terms in British and American English. <http://translation-clinic.com/spelling-medical-terms-british-american-english/> Lest 20.3.2022.
4. Biber D, Johansson S, Leech G et al. Longman Grammar of Spoken and Written English. Harlow: Pearson Education Limited, 1999.

Publisert: 11. juli 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0259

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 28. mars 2026.